

Vlaams
Parlement

vergadering **C56**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 11 december 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Orry Van de Wauwer aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het verplicht naakt douchen in sportclubs – 508 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de uitsluiting van Russische sporters van (internationale) sportevenementen in Vlaanderen – 509 (2019-2020)	5
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het tekort aan zwembadredders – 573 (2019-2020)	8
VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de strijd tegen homofobie in de sport – 591 (2019-2020)	11

**VRAAG OM UITLEG van Orry Van de Wauwer aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het verplicht naakt douchen in sportclubs
– 508 (2019-2020)**

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister, een maand geleden vond er een protestactie plaats door ouders van spelers van de voetbalclub Koninklijk Berchem Sport nadat acht spelers niet mochten meetraineren met de rest van de ploeg en ze ook niet meer werden begeleid door hun coach omdat ze hadden geweigerd naakt te douchen. Op het seizoen 2017-2018 na stond de regel van verplicht naakt douchen in het reglement vanuit hygiënische overwegingen. De ouders van de spelers betwisten dat en zeggen dat het gaat om discriminatie. Ze wijzen erop dat die jonge spelers zich niet op hun gemak voelen.

Sensoa, het Vlaams expertisecentrum voor seksuele gezondheid, liet in een reactie weten dat uit een informele bevraging bij jongeren tussen 17 en 27 jaar blijkt dat steeds meer jongeren er moeite mee hebben om naakt te douchen, en dit ongeacht hun afkomst. Preutsheid zou niet de belangrijkste motivatie zijn, wel het bewustzijn over de mogelijke gevolgen van het verspreiden van naaktfoto's op sociale media en bodyshaming.

Het is volgens Sensoa ook belangrijk dat jongeren hun grenzen kunnen aangeven en dat die grenzen worden gerespecteerd. Gezien de verschillende gevallen die opduiken van seksueel grensoverschrijdend gedrag, is dit belangrijk voor jongeren om te leren. Het expertisecentrum wijst er wel op dat die toenemende terughoudendheid op zich een jammere zaak is, omdat samen douchen jongeren leert dat een menselijk lichaam iets normaal is en tekortkomingen heeft, in tegenstelling tot de perfecte lichamen in porno en advertenties, in Temptation Island enzovoort.

Na de eerste commotie in de pers plande de voetbalclub overleg met onder andere Unia en Voetbal Vlaanderen. Inmiddels werd de verplichting tot naakt douchen door de betreffende club ingetrokken.

Minister, tijdens de bespreking van de beleidsnota Sport heb ik de problematiek van naakt douchen aangehaald. U hebt er kort en breed op geantwoord, maar ik heb ook nog enkele concrete vragen, die te ver buiten de scope van de bespreking van de beleidsnota vielen.

Deze problematiek lijkt eenvoudig, maar moet toch in een ruimere context worden bekeken gezien de gevallen van seksueel grensoverschrijdend gedrag in onder andere sportclubs, het kunnen aangeven van grenzen door jongeren en het respecteren hiervan, de toegenomen bewustwording bij jongeren over de gevaren van het verspreiden van naaktfoto's via sociale media, maar ook de samenhang van naakt douchen en de normalisering van een menselijk lichaam.

Minister, wat is uw visie op dit probleem? Tijdens de bespreking van de beleidsnota herhaalde u vaak het belang van overleg met de sector en de concretisering van beleid via dialoog. Welk overleg plant u of hebt u ondertussen gehad met de betrokken actoren? Ik denk aan de sportfederaties, Unia en het Internationaal Centrum Ethiek in de Sport (ICES). Wat zijn de resultaten van het overleg voor specifieke problemen bij de sportclub Berchem Sport en Unia, Voetbal Vlaanderen en eventuele andere instanties?

Tijdens de bespreking van de beleidsnota benadrukte u dat u niet te veel regels en verplichtingen wilt opleggen met betrekking tot deze problematiek. Staat u nog achter deze visie, of hebt u ondertussen andere conclusies getrokken uit de resultaten van het overleg waarnaar ik in mijn vorige vraag verwees? Indien ja, welke conclusies kunnen uit deze resultaten worden getrokken, en plant u verdere initiatieven voor de bredere voetbal- en sportsector?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat dit laatste betreft, blijf ik de mening toegedaan dat we van overheidswege niet altijd op alles moeten reageren of alles in regels en verplichtingen gieten. Voetbal Vlaanderen is in deze zaak correct opgetreden en heeft een clubondersteuner naar de club gestuurd. Er is overleg geweest met het bestuur van de club, maar ook bij de andere partij vertegenwoordigd door een jeugdtrainer van de club die sprak namens verschillende ouders.

Voetbal Vlaanderen heeft ook contact gehad met het stadsbestuur en met ICES, die ook samen zaten met de club. De club heeft naar aanleiding van de gesprekken de maatregel eenvoudigweg opgeschort. Men maakt er direct iets vrij groots van, maar die club heeft gehandeld met de beste bedoelingen, net om tweedracht te vermijden binnen de ploeg, omdat men bezorgd was over eventuele discussies binnen de groep. Dat was dus vanuit de optiek van een versterking van de teamgeest om geen tweedracht in de ploeg te laten sluipen, om de jongens die wel naakt douchen, enigszins in bescherming te nemen.

Dat zijn dus vrij nobele intenties. Maar deze discussie heeft andere proporties aangenomen. Men heeft de regel 'naakt douchen' teruggedraaid. Er is een periode van dialoog ingelast. Dat is een correcte aanpak. Men probeert op basis van dialoog de problemen op te lossen. Het is niet de taak van de overheid daar nu onmiddellijk op te reageren. Ik heb telefoons en vragen om reacties gekregen. Soms moet je dat eens laten passeren. Belangrijk is dat de keuzevrijheid en de integriteit van de spelers centraal staan. Ik denk dat we ter zake, zoals u ook in uw vraag stelt, een goed beleid hebben gevoerd. We bouwen daarop voort. In dezen hebben we bewezen dat we daar volwassen mee kunnen omgaan.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. Maar kunt u toch iets concreter ingaan op de zaken die in dat overleg werden besproken? Kunnen er conclusies worden getrokken? Dit was nu een heel specifiek geval, maar het kan ook bij andere sportclubs voorvallen. Misschien is enige communicatie daarover toch aangewezen. Ik ben uiteraard blij u te horen zeggen dat u de keuzevrijheid en vooral de integriteit van de spelers belangrijk vindt. Als wij, als het gaat over de keuzevrijheid van jongeren om al dan niet naakt te douchen, verwachten van jongeren dat zij heel duidelijk kunnen aangeven wat hun grenzen zijn, is het toch belangrijk dat die grenzen gerespecteerd worden? Het is belangrijk dat zij die keuzevrijheid hebben.

Een element dat aanleiding vormde om niet meer naakt te willen douchen, was de vrees voor naaktfoto's, die kunnen verspreid worden via de sociale media. Met betrekking tot het gebruik van smartphones in de kleedkamers lijkt er mij toch een kleine ingreep mogelijk die iets positiefs kan teweegbrengen. Moet er niet worden bekeken met de sector of de jeugdclubs hoe we smartphones kunnen en eventueel moeten bannen uit de kleedkamers? Ik ben benieuwd hoe u denkt over deze suggestie.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Dat druist in tegen het uitgangspunt dat we toch beter niet al te veel regels en verplichtingen opleggen. We moeten weten wat de doelstelling

is, wat we willen bereiken. Als we een smartphoneverbod opleggen in kleedkamers, starten we een discussie op die het doel zou voorbijschieten. In het kader van de nobele intentie het 'body shaming' te vermijden, denk ik dat we maximaal de keuzevrijheid moeten garanderen en dat we moeten opletten voor 'overshooting' door regels en verboden op te leggen, die volgens mij hun doel voorbij zouden schieten.

In deze casus kunnen we al bij al tevreden zijn. Hij illustreert dat we er vrij volwassen mee kunnen omgaan. Men heeft een probleem gesignaleerd. Men heeft aan diegenen die een verbod of verplichting hadden opgelegd andere intenties toegedicht. Uiteindelijk is dat goed uitgepraat. Dit illustreert al bij al dat we met sommige problematieken volwassen kunnen omgaan. De media-aandacht ter zake was niet bepaald een faciliterende factor bij het bereiken van een vergelijk. Men heeft in de club zelf goed gehandeld. Ook bij Voetbal Vlaanderen heeft men goed gehandeld.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de uitsluiting van Russische sporters van (internationale) sportevenementen in Vlaanderen – 509 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp.a): Minister, onderzoekers van het World Anti-Doping Agency (WADA) roepen op om Rusland tussen 2020 en 2024 uit te sluiten van alle internationale sportevenementen. In 2016 kwam een grootscheeps, door de Russische staat ondersteund, dopingprogramma aan het licht. Russische sporters werden toen uitgesloten van internationale sportevenementen. In 2018 mochten ze weer aan de competities deelnemen, uitgezonderd de atleten, en mits strenge voorwaarden. Er moesten uitslagen van duizenden dopingtests worden vrijgegeven. Nu blijkt dat Rusland ook in 2018 nog verregaande pogingen heeft gedaan om bewijsmateriaal te manipuleren. Daarom is nu beslist om Rusland opnieuw uit te sluiten.

U steunt deze boycot van Rusland, zoals voorgesteld door het WADA. Als het van u afhangt, wordt Rusland vier jaar lang geweerd van alle sportevenementen. Sp.a kan dat zeer zeker ondersteunen.

Zullen de Russische sporters de komende vier jaar uitgesloten worden van alle internationale sportevenementen op Vlaamse bodem? Zo ja, hoe zult u dit garanderen?

Zult u gedurende vier jaar Russische sporters ook uitsluiten van alle sportevenementen in Vlaanderen, mondiaal of niet? Zo ja, hoe gaat u dat doen? In september 2019 was België nog een van de gastlanden voor het EK volleybal, en Rusland nam toen deel. Wat met het volgend EK?

Zullen Russische wielrenners uitgesloten worden van het WK wielrennen dat in 2021 naar Vlaanderen komt? Zo ja, hoe kunt u dat garanderen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik denk dat we zeer tevreden mogen zijn met de toch kordatere houding van het WADA ten aanzien van Rusland, namelijk 'non-compliant', dus geen 'wishy-washyhouding'. Er zijn duidelijke sancties uitgesproken. Ik steun

dat volledig, ik was ook blij dat de Europese standpuntbepaling in de aanloop naar de WADA-beslissing eveneens kordaat en eenduidig was. Het gaat immers eenvoudigweg over de aanpak van een dopingcultuur en -structuur en het blijvend manipuleren van gegevens, die echt een aanfluiting zijn voor elke sporter die dopingvrij het beste van zichzelf geeft. Ook voor het totale imago van de sport is dat absoluut nefast. Het was absoluut noodzakelijk om daar een doortastende maatregel te nemen. Het bleek toch dat alleen strenge sancties zoals het weren van Russische vertegenwoordigers, de Russische vlag en Russische sporters en hun entourage die hun onschuld niet kunnen bewijzen, de Russen niet bepaald tot inkeer bewogen hebben.

Het gevolg van een en ander is dat Russische sporters en hun entourage die willen deelnemen aan grote sportevenementen zoals de Olympische en Paralympische Spelen en WK's – we spreken dus over wereldniveau – zullen moeten aantonen dat ze niet genoemd worden in rapporten die rond die zaak opgesteld werden, dat er geen indicaties van manipulaties van hun data zijn, dat ze afdoende getest werden. Het WADA zal heel concreet de verdere voorwaarden bepalen en ook mechanismen vastleggen om te bepalen welke Russische sporters en begeleiders al dan niet zullen kunnen deelnemen.

Juridisch zijn het de ondertekenaars van de WADA-overeenkomst die de akkoorden zullen moeten erkennen en afdwingen. Dat zijn de nationale antidopingagentenschappen, de leden van de Olympische en Paralympische Beweging en de internationale sportfederaties. Ik heb begrepen dat het WADA ook op dat vlak zal ondersteunen en begeleiden. De concrete toepassing van de deelnamevoorwaarden voor grote sportevenementen en WK's zal in eerste instantie liggen bij het Internationaal Olympisch Comité (IOC), het Internationaal Paralympisch Comité (IPC) en de internationale federaties zoals de Union Cycliste Internationale (UCI). Zij zullen daar moeten beslissen op basis van het mechanisme dat het WADA zal uittekenen, waarbij wij vanzelfsprekend met de Nationale Antidopingorganisatie Vlaanderen (NADO) nauwgezet zullen toezien op een concrete en correcte toepassing van een en ander.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp·a): Dank u wel, minister. Begrijp ik het goed dat u zelf vanuit Vlaanderen, vanuit uw bevoegdheid als minister van Sport, geen effectieve bevoegdheden hebt om te zeggen dat dat in ons Vlaanderen niet zal gebeuren, dat wij hier een statement maken en die Russen vier jaar niet toelaten als straf voor wat in het verleden gebeurde in het kader van doping? Ik lees dat u vindt dat er effectief nultolerantie moet zijn op dat vlak, nultolerantie voor deelname aan wereldkampioenschappen, Europese en andere hier in Vlaanderen. We kunnen wel zeggen dat er nultolerantie moet zijn, als u effectief niet over bevoegdheden beschikt, gaan wij er ons wellicht bij moeten neerleggen dat, als er internationaal niets wordt beslist, bij het komende WK wielrennen bijvoorbeeld Russen zomaar komen deelnemen, dat het eigenlijk een maat voor niets is. Staan wij als Vlaanderen eigenlijk met onze rug tegen de muur of niet? Dat is mij niet heel duidelijk.

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Mijn excuses omdat ik hier wat dieper op inga, maar ik heb zes, zeven jaar in de Foundation Board van het WADA gezeten. Tot midden november heb ik ook alles op de voet gevolgd. Daarna heb ik dat ook gedaan, maar niet meer als Foundation Board Member.

Ik denk dat de zaken wat verkeerd worden begrepen. Je kunt een antidopingbeleid natuurlijk alleen op wereldvlak voeren. Ofwel trek je allemaal aan hetzelfde zeel, dus met alle nationale antidopingorganisaties en alle internationale federaties. Ofwel beslist iedereen op zichzelf wanneer iemand wel of niet mag komen sporten.

Dat is de reden waarom het WADA twintig jaar geleden is gestart en waarom al die landen hebben ondertekend dat zij zich aan de regels zullen houden.

Een van de belangrijkste wijzigingen van de laatste jaren gebeurde tijdens de Foundation Board van november 2017. Voor november 2017 deed het WADA een suggestie van straf, een minnelijke schikking of sanctie, en die moesten het IOC, het IPC, de UCI en alle internationale federaties bevestigen. Na november 2017 werd goedgekeurd dat, als het WADA een suggestie doet van straf en een minnelijke schikking voorstelt en als de dopingzondaar die aanvaardt, die straf ook wordt toegepast.

Wat is er nu gebeurd? Het WADA heeft Rusland gesuggereerd akkoord te gaan met een minnelijke schikking, waarbij het vier jaar wordt uitgesloten op alle wereldkampioenschappen, Olympische Spelen, Paralympische Spelen en niet-Europese internationale evenementen. Dat werd voorgesteld. Rusland heeft drie weken de kans om te zeggen of het wel of niet akkoord gaat met de minnelijke schikking. Het is een beetje zoals bij een boete van de politie: als je niet akkoord gaat met de minnelijke schikking, ga je naar de rechtbank. Dat is hier de Court of Arbitration for Sport (CAS) in Zwitserland. Die doet een definitieve uitspraak, die daarna niet meer moet worden bevestigd door het IOC, het IPC of gelijk wie. Dan wordt die straf toegepast en die straf is, zoals de minister naar voren bracht, dat men niet mag deelnemen aan die evenementen, en men zelf ook geen grote evenementen mag organiseren, bijvoorbeeld het wereldkampioenschap boksen. De opvolging gebeurt door het WADA.

Stel dat een land dat niet doet en zich toch heeft geëngageerd, dan is dat ook niet meer WADA-conform en zal het ook gesanctioneerd worden. In die filosofie werkt men. Maar als je daar los van gaat en nog eens apart straffen oplegt, dan ben je op een verkeerde manier bezig. Dan wordt het individueel: Vlaanderen doet zus, Oeganda doet zo. Ik denk dat de reactie van de minister compleet juist is. Wat het WADA beslist, moeten wij volgen tot er beroep is aangetekend en er eventueel een uitspraak van het CAS in Zwitserland komt.

De voorzitter: Dat was niet echt een bijkomende vraag, mijnheer Muylers, maar dat geeft niet. (*Gelach*)

De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Ik ben blij, minister, dat u hier heel duidelijk spreekt over de WADA-regels die moeten worden toegepast. Individuele Russische topsporters moeten gecontroleerd worden en het is niet zo, zoals mevrouw Lambrecht suggereert, dat per definitie alle Russische sporters op basis van hun Russische nationaliteit worden uitgesloten van die grote sportevenementen. Dan treedt men natuurlijk het vermoeden van onschuld met de voeten. Het zou heel jammer zijn mochten we jonge Russische topsporters die pas na 2016 zijn gestart, de kans ontnemen om zich op het internationale sporttoneel te wagen. Ik heb in dat opzicht een interessant interview gehoord met professor Peter Van Eenoo, van het Gentse dopinglab. Hij zei dat het huidige RUSADA ook volgens die Code Compliance van het WADA werkt. Het is dus belangrijk dat die jonge, nieuwe Russische topsporters niet gestraft worden, maar dat er terecht naar de individuele sporters wordt gekeken en dat niet iedereen per definitie wordt uitgesloten.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik onderschrijf die laatste tussenkomst. Het wordt correct geschetst. We schakelen ons volledig in. Zoals sommige sprekers zeggen, hebben wij vanuit Vlaanderen serieus mee aan de kar getrokken op wereldniveau, en zeker in het WADA. Eindelijk zijn we erin geslaagd om het WADA te bewegen tot een kordate aanpak. Vroeger was de besluitvorming er toch iets minder resoluut. Nu heeft men echt een duidelijke lijn getrokken. We moeten ons daar met z'n allen in inschakelen en ervoor zorgen dat, als de UCI het WK organiseert, dat gebeurt

onder de regelgeving en de voorwaarden die in concreto worden uitgewerkt door het WADA, waaronder desgevallend Russische sporters nog zouden kunnen deelnemen. Dat is dus nog even wachten.

Ik begrijp ook dat het, om een en ander in zijn definitieve plooi te kunnen gieten, nog even wachten is op een eventuele beroepsprocedure bij het Internationaal Sporttribunaal (TAS). We gaan ervan uit dat die er zal komen. Maar op zich is het signaal, de internationale veroordeling, toch duidelijk. Hier wordt niet zomaar even een klein landje weggezet. Het is Rusland waartegen een duidelijke internationale veroordeling wordt uitgesproken.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp-a): Ik dank mijn collega voor de mooie uitleg. Ik leer vooral bij dat we nu ongeveer twee weken zullen wachten. We zullen zien of Rusland het aanvaardt. Anders zijn we voor jaren vertrokken met een beroepsprocedure. We moeten bekijken of de strengheid kan worden doorgevoerd. Vlaanderen zal dan volgen wat er op wereldniveau wordt gezegd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het tekort aan zwembadredders
– 573 (2019-2020)**

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, collega's, goedemorgen.

Minister, in 2010 werd redder voor de eerste keer als knelpuntberoep erkend. Op 28 november 2019 las ik in de krant dat dit negen jaar later nog steeds zo is. Vorig jaar had ongeveer 80 procent van alle zwembaden in Vlaanderen en Brussel vacatures lopen voor redders. Volgens het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB) komt dit door een lage verloning – een startende redder verdient ongeveer 1800 euro bruto –, een imago probleem, het idee dat de job vrij eentonig is, en de moeilijke 'work-life balance' door het vele avond- en weekendwerk.

Om de potentiële instroom van redders te vergoten werken VDAB, het ISB, de Vlaamse Reddersfederatie (RedFed) en de Vlaamse Trainersschool (VTS) al samen op initiatief van uw voorganger, de vorige Vlaamse minister van Sport, Philippe Muyters, hier aanwezig.

VDAB screent werkzoekenden op hun competenties om redder te worden. Wie al het diploma hoger redder heeft, krijgt specifiek vacatures voor reddersfuncties toegestuurd. Wie uit het goede hout gesneden is om redder te worden, leidt VDAB toe naar de opleiding tot redder.

Het ISB en RedFed organiseren in opdracht van VDAB zes vooropleidingen om potentiële redders klaar te stomen voor de redderscursus en drie cursussen hoger redder die overdag plaatsvinden. Ook de VTS is betrokken in dit project. Na de opleidingen organiseert VDAB 'jobdates' om kandidaat-redders en zwembaden te matchen.

Dat zijn op zich allemaal goede initiatieven, maar blijkbaar is dit nog steeds onvoldoende om het probleem van het redderstekort, dat intussen toch al negen jaar aanhoudt, structureel op te lossen.

U haalt in uw beleidsnota aan dat u de tewerkstelling in de sportsector verder wil optimaliseren. Daarom heb ik de volgende concrete vragen voor u. Hoe evalueert u het partnerschap tussen VDAB, het ISB, RedFed en de VTS? Zult u dit verder ondersteunen? Welke verdere initiatieven plant u om te zorgen dat het aantal openstaande vacatures zal dalen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De VDAB-trajecten tot redder zijn tot stand gekomen op basis van een partnerschap tussen VDAB, het ISB, RedFed en Sport Vlaanderen. De VTS biedt deze opleidingen aan. Die zijn wel redelijk succesvol. Het probleem zit dus niet zozeer bij de instroom noch bij de uitstroom op het vlak van die opleidingen, maar wel bij het gegeven dat men blijkbaar niet lang die functie blijft uitoefenen.

Dat is dus een beetje uit onze handen. In het verleden heeft men er heel goed voor gezorgd dat verschillende partners gingen samenwerken en dat de opleiding op zich attractiever geworden is, maar blijkbaar is de job niet attractief genoeg. U hebt enkele elementen aangehaald: het imagoprobleem van het beroep en de beperkte verloning voor een toch hoge verantwoordelijkheid. Dat is typisch zo'n beroep waar je nooit iets van hoort, maar als je er iets van hoort, is het meestal slecht nieuws. Je moet constant attent zijn, en ik kan best begrijpen dat dat ook stress met zich meebrengt. Daarnaast is er de beperkte verloning en per definitie ook avond- en weekendwerk. Daar zit vooral het probleem.

Ik heb de cijfers van instroom en uitstroom eens bekeken. Het aantal cursisten fluctueert een beetje, maar het gaat niet in dalende lijn. Ongetwijfeld spelen een paar factoren daar een rol. In 2018 hebben we bijvoorbeeld een hoge piek gezien: in 2017 waren 872 cursisten en in 2018 waren dat er 1150. Ineens was er een grote piek, maar ik kan nu ook niet zeggen welke factoren daar speelden – Baywatch werd toen niet meer uitgezonden, denk ik. Het probleem zit dus vooral in het attractief houden van de job, de opleiding is blijkbaar voldoende attractief. Het is hier dan vooral een zaak van de werkgevers, en dat zijn wijzelf meestal niet met Sport Vlaanderen. Wij zullen ongetwijfeld wel een beperkt aantal redders tewerkstellen, maar het gros wordt tewerkgesteld door steden en gemeenten, en desgevallend ook vzw's. Het probleem situeert zich vooral bij de vroegtijdige uitstap uit de job van redder, en we willen dus best wel bekijken hoe we dat kunnen aanpakken.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, bedankt voor uw antwoord. U haalt heel terecht aan dat redders ongelooflijk belangrijk zijn, omdat ze ervoor zorgen dat mensen kunnen leren zwemmen en gaan zwemmen. Er is nu al een tekort aan infrastructuur – scholen waarvan de leerlingen niet voldoende kunnen gaan zwemmen –, het zou jammer zijn als dat probleem nog verzaamd zou worden door een tekort aan redders. Ik heb terecht aangehaald – en u ook – dat het traject dat opgestart is met VDAB, een goed traject is, maar het heeft de afgelopen jaren het probleem wel niet verholpen, in die zin dat er nog altijd een structureel tekort is.

Mijn bijkomende vraag is: op welke manier gaat u dan samenzitten met de betrokken organisatoren om ervoor te zorgen dat die job wel aantrekkelijker gemaakt wordt? U hebt daar misschien geen een-op-eenverantwoordelijkheid in, maar u kunt er wel een coördinerende rol in spelen. Het uiteindelijke doel is immers dat elke jonge Vlaming kan leren zwemmen – daar zijn we het allemaal over eens –, dat de zwembaden optimaal gebruikt kunnen worden en dat er geen tekort is aan redders. Dat is vandaag de dag wel het probleem. Het komt niet door het traject met VDAB – dat klopt – maar dat is dan nog dubbel jammer, want dat is een heel goed traject, waarop heel veel mensen intekenden – 1100 –, dat uiteindelijk het probleem niet verhelpt. Dat is dan ook niet efficiënt. Vandaar dus mijn bijkomende

vraag: op welke manier gaat u die functie aantrekkelijker maken om ervoor te zorgen dat we efficiënt met dat traject omgaan en dat de zwembaden voldoende kunnen rekenen op kwalitatieve redders?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Minister, collega Annouri, dat is inderdaad een probleem en het is juist geschetst door jullie. Maar ik vrees dat een Vlaams beleid ter zake weinig zoden aan de dijk kan brengen, omdat we toch moeilijk overal de plaats van de werkgever kunnen innemen. Hier ligt wel een belangrijke taak voor lokale besturen. De meeste zwembaden zijn ook in handen van lokale besturen of van lokale samenwerkingsverbanden – dat wordt ook meer en meer gedaan. Het is dan heel belangrijk om te kijken op welk niveau we die mensen inschalen.

Ik geef een voorbeeld. De gemeente waar ik burgemeester ben, heeft geen zwembad, maar kent wel de problematiek van een zaalwachter. Dat is niet hetzelfde als een redder, maar die heeft ook een verantwoordelijkheid, doch niet inzake acute gevaren. We zullen een transitie moeten maken om die mensen op een ander niveau in te schalen, omdat die job inderdaad niet al te aantrekkelijk is, terwijl ze wel een verantwoordelijkheid dragen. Op veel plaatsen zitten ze in niveau E, wat het laagste niveau is. Het zijn mensen van wie weinig of geen verantwoordelijkheid wordt verwacht.

Afhankelijk van de lokale noodwendigheden moet goed worden bekeken hoe lokale besturen redders inschalen. Lokale besturen hebben niet de volledige autonomie om in te schalen. Er zijn ook een aantal bindende afspraken over heel Vlaanderen. Ik doe hier vooral een oproep om de problemen, die wel degelijk bestaan, lokaal aan te pakken.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister, u hebt gesproken over Baywatch. U moet zeker geen Pamela Anderson in mij zien, maar in het verleden ben ik zelf redder geweest aan onze Vlaamse kust, zoals u dat graag zegt. Als jobstudent tijdens de week wilde ik in die tijd eventueel ook redder in een zwembad zijn, maar dat ging niet omdat ik met een diploma van redder aan zee geen diploma van hoger redder had.

Ik heb toen geïnformeerd om mij eventueel om te scholen. Het was niet zo'n gigantische oefening. Ik weet niet hoeveel uren bijkomende training er nodig waren, maar ik heb het toch niet gedaan omdat ik het onnodig vond om die omscholing te doen. Daar is wel een groot potentieel. Ik weet niet hoeveel jobstudenten redders aan zee er elk jaar zijn. Misschien weet u dat nog als voormalig minister van Toerisme. Het gaat over meer dan duizend jobstudenten die in de zomer op onze stranden staan, die mogelijks ook kunnen worden ingeschakeld in de zwembaden als tijdelijke oplossing. Het is geen structurele oplossing, maar er is wel een groot potentieel van redders aan zee die mogelijks kunnen worden ingeschakeld.

Minister, kunt u met de RedFed nagaan of daarin een oplossing kan liggen? Door een aantal extra modules in de opleiding redder aan zee in te bouwen, kun je misschien automatisch het diploma van hoger redder bekomen. Sommige collega's wilden toen samen met mij heel graag een aantal avonden in de week als jobstudent tijdens het jaar in een zwembad gaan redden. Misschien is dat een mogelijke oplossing.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik kan moeilijk spreken in hoofde van die redders aan zee. Gelet op de vacatures die er zijn en de expertise en het specialisme dat die mensen in kwestie hebben, is het voor hen maar een kleintje om die stap te zetten. Ik weet niet of we daar van overheidswege moeten in tussenkomen.

Ik weet dat er in het beleidsdomein Sport geregeld wordt gesolliciteerd om verschillende problemen op te lossen. Ook in deze zaak speelt dat, want hier spreken we over de thematiek werk en werkgevers. Er is zoiets als een marktwerking. De lokale besturen of andere werkgevers zijn niet immuun voor de marktwerking. Je moet marktconforme voorwaarden bieden. Zeker in een arbeidsmarkt waar er krapte bestaat, moet je zorgen voor het aanbieden van marktconforme voorwaarden in lonen en arbeidsomstandigheden.

Daar vooral zit de oplossing. Ik wil me er enigszins voor hoeden om ons vanuit het beleidsdomein Sport aan te dienen als oplossing omdat je weet dat de oplossing erin zal bestaan dat middelen worden gedraineerd vanuit het beleidsdomein Sport richting de verbetering van de loonvoorwaarden en arbeidsomstandigheden van de betrokkenen. Daarvoor wil ik me toch hoeden.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik wil even ingaan op dat laatste. Ik wil zeker niet dat u als minister gaat bijpassen en de lonen optrekt, of dat u daar extra middelen voor moet vrijmaken. Als minister deelt u wel een doelstelling met iedereen in deze commissiezaal, namelijk elke Vlaming de mogelijkheid geven op een zo veilig mogelijke manier te gaan zwemmen. Dat moeten die redders hebben. De conclusie is dat die er vandaag de dag niet is.

Als we die doelstelling willen halen, is een deel van de oplossing dan in gesprek gaan, coördineren met de lokale besturen over hoe ze er kunnen voor zorgen dat die job aantrekkelijker wordt gemaakt.

Dan moet u dat niet een-op-een gaan oplossen, maar wel een deel laten uitmaken van de oplossing. Laat dat de oproep zijn die ik tot u richt: zorg ervoor dat u daarin een coördinerende rol opneemt. Breng die bal aan het rollen en zorg ervoor dat we dit probleem kunnen oplossen. Als u gewoon analyseert dat dit een probleem van de arbeidsmarkt is, vrees ik dat we hier volgend jaar terug staan met hetzelfde probleem en dat er dan niets is gebeurd. Dan kunnen we zeggen dat het op niveau X of niveau Y zit, maar als minister van Sport hebt u toch wel de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat die bal aan het rollen gaat en dat iedereen in Vlaanderen kan rekenen op een zwembad met kwalitatieve redders.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de strijd tegen homofobie in de sport – 591 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp-a): Minister, vier jonge roeiers zijn uit eigen initiatief een campagne tegen homofobie gestart door een foto op Instagram te plaatsen met ontbloot bovenlijf. De woorden op hun borst vormen de boodschap 'same sport, different sexuality'. Via een online campagne willen deze roeiers het taboe rond holebi's in de sportwereld doorbreken. Op de foto staan zowel holebi's als hetero's, waarmee men de aanvaarding van holebi's in de sport door de rest van de groep wil tonen. De initiatiefnemers hopen met de hashtag #samesportdifferentsexuality deze campagne door te trekken naar andere sporten.

Minister, steunt u deze campagne? Zo ja, wat zult u doen om deze campagne, die ontstaan is binnen de Vlaamse sportwereld, effectief te ondersteunen? Plant u zelf

nog campagnes in de strijd tegen homofobie in de sport? Plant u een overleg met de sportfederaties om dit thema aan te kaarten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Dit is inderdaad een leuke campagne, en een mooi voorbeeld van een bottom-upinitiatief. Soms slagen die erin, veel meer dan andere initiatieven en campagnes, om wat teweeg te brengen. Dat is hier het geval, met zeer veel media-aandacht. Het is ook niet het eerste bottom-upinitiatief ter zake de afgelopen jaren. Maar ik wil mij ervoor hoeden om dit te recupereren en in te kantelen in een overheidsinitiatief of een overheidscampagne.

Wat we wel doen, is met Sport Vlaanderen bekijken hoe ethische thema's ook een plaats kunnen krijgen in de toekomstige communicatie en campagnes. Op zich is dat natuurlijk niet genoeg. Daar moet ook een beleid tegenover staan. Net daarom loopt er bij het Centrum Ethiek in de Sport een project rond gendergelijkheid en heteronormativiteit, waarbij ook seksuele identiteit hoort.

Ik gaf al mee dat er een verkennende oefening bezig is met Internationaal Centrum Ethiek in de Sport (ICES), en dat er momenteel een eerste plan van aanpak wordt voorbereid. Tegen september 2020 komt ICES met een nieuw beleidsplan voor de periode 2021-2023. Uiteraard zullen we met hen in overleg gaan om samen de prioriteiten voor de toekomst te stellen. Het spreekt voor zich dat we daarin ethische thema's willen opnemen, maar toch wel wat breder en holistischer. In plaats van te focussen op specifieke doelgroepen, willen we vooral de ethiek 'as such' bekijken. Want vandaag hebben we het over homofobie, morgen is er misschien een vraag over een ander ethisch thema.

Daarbij aansluitend, zijn ook de federaties reeds gevat door deze ethische thema's. Eind november was er een workshop waarbij alle sportfederaties op een studiedag rond 'sporten en het brein' een sessie over gendergelijkheid konden volgen. In die zin is het nieuwe decretale kader rond het voeren van een integriteitsbeleid door de sportfederaties interessant om door te trekken naar heel concrete thema's zoals homofobie. Want ook daar heb je ethische codes en afspraken en een aanspreekpunt nodig. Ook vorming en het disciplinaire spelen in dezen. Met de sportfederaties en ICES kunnen we stap voor stap werken aan de vormgeving van een ethisch kader maar dan, opnieuw, breed en holistisch, eerder dan enkel gecibleerd ten aanzien van een specifieke problematiek.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp-a): Dank u wel, minister. Er gebeuren dingen, er gaan dingen gebeuren. Maar ik denk dat u als minister toch zelf actief naar bekende voorbeelden in de sport zou kunnen gaan om daar vanuit Vlaanderen een campagne mee te voeren over hoe het niet altijd over de geëffende paden moet gaan, maar dat er ook andere wegen zijn die zeker even goed zijn.

Ik mag toch hopen dat wij hier vanuit uw kabinet ook wat initiatieven zien – maar dat gaan we de komende jaren zien als wij uw beleid verder opvolgen – om te tonen dat Sport voor Allen ook werkelijk voor allen is.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister, u spreekt over een leuke campagne, ik zou het in alle eerlijkheid vooral een mooie campagne durven noemen. Op Instagram kun je een weekoverzicht van je likes krijgen, en ik kreeg ineens een melding dat ik heel veel foto's met #sport geliket had. Ik vroeg me af hoe dat kwam, want ik volg daar niet zoveel van, tot ik zag dat het telkens om dezelfde foto ging die ik keer op keer geliket had op verschillende kanalen.

Ik denk dat belangrijker dan één campagne te ondersteunen – zoals collega Lambrecht hier zegt – is om samen te werken met organisaties zoals ICES. Ik ben heel blij dat u hen ook aanhaalt en verwijst naar het nieuwe beleidsplan. Ik heb er in de eerste vraag in deze vergadering ook al naar verwezen, en collega Annouri ook: zij hebben de expertise, zij hebben een goede werking. Het is heel belangrijk dat de samenwerking met ICES verlengd wordt en dat zij daarvoor ook de verdere middelen krijgen, ook om specifiek op die doelgroepen te werken. U hebt heel terecht de holebi's aangehaald, ook gendergelijkheid in de sport. Ik ben het ermee eens dat we holistisch moeten werken, maar we moeten toch ook voldoende aandacht hebben voor de verschillende doelgroepen waar nog extra werk nodig is.

Minister Ben Weyts: Ik heb hier weinig aan toe te voegen. Ik denk dat we allemaal overtuigd zijn van de doelstelling en dat ethiek in de sport belangrijk is. We moeten wel opletten dat de kerntaken van onze sportfederaties gevrijwaard blijven en niet ondergesneeuwd raken door allerlei andere taken. Maar we zijn het erover eens dat we ter zake een heel ruim, breed ethisch kader tot stand brengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.